

מבוא	2
נושא המחקר: אלימות בספורט- השוואה בין אלימות אוהדים בכדורגל באנגליה לאלימות אוהדים בכדורגל בישראל ודרכי הטיפול בתופעה בשתי המדינות.....	2
פרק ראשון: אלימות בספורט	3
אלימות בספורט	4
אלימות אוהדים בספורט.....	5
פרק שני: תופעת האלימות בקרב אוהדי כדורגל באנגליה.....	9
דרכי טיפול בתופעה	13
פרק שלישי: אלימות בכדורגל הישראלי	16
דרכי טיפול ומניעה	18
דיון ומסקנות	20
ביבליוגרפיה	22

מבוא

נושא המחקר: אלימות בספורט- השוואה בין אלימות אוהדים בכדורגל באנגליה לאללימות אוהדים בכדורגל בישראל ודרכי הטיפול בתופעה בשתי המדינות.

אלימות בספורט היא תופעה ידועה אשר מלווה את הספורט מראשיתו. הכוונה במונח זה היא לגילויים של אלימות פיזית או מיליות אשר יכולה להתרחש בין השחקנים עצמם או בין האוהדים שלהם אשר מושפעים מגורמים שונים אשר יוצרים את האלימות. הסיבה הישירה להופעה של האלימות בספורט היא חידוד רגש התחרותיות אשר יוצרת מתחים בין הקבוצות ובמקרי קיצון עשויים אלו להגיע למצב של אלימות. ביטוי אלימות של אוהדים יכולים לבוא לידי ביטוי בקללות כלפי שחקני היריבה, קריאות גזעניות, איומים או פעילות אחרת שנחשבת אלימה

ניתן להבחין בין אלימות מכשירנית שיכולה לשמש את הספורטאי בתור אמצעי להשלמת ביצוע משימה במהלך המשחק ובין אלימות תוקפנית שהיא מטרה בפני עצמה במקרים מסוימים ואשר מתלקחת בשל האמוציות אשר נוצרות בתוך ההתחרות הספורטיבית בין הצדדים השונים. למרות שהתופעה עומדת בניגוד להגינות בספורט, היא עדיין מאפיינת במידה רבה את האוהדים של הכדורגל במקומות שונים בעולם. אחד המקומות הבולטים שבהם האלימות הייתה בעיה של ממש הייתה אנגליה. בעיה זו אפיינה מאוד את האוהדים האנגלים ומקרים מסוימים נגמרו במקרים שבהם אוהדים מצאו את מותם במשחק כדורגל. למרות זאת עם השנים הצליחה הממשלה האנגלית לצמצם את בעיית האלימות במדינה על ידי טיפול יעיל.

עבודה זו תבקש לעסוק בנושא זה של אלימות בהקשר של הכדורגל הישראלי. העבודה תבקש להשוואת בין האלימות בכדורגל באנגליה ובין האלימות בכדורגל הישראלי, הן מבחינת המופעים של התופעה והן מבחינת דרכי הטיפול של התופעה. שאלת המחקר של העבודה היא:

שאלת המחקר

מה הדומה והשונה בתופעת האלימות בכדורגל האנגלי והישראלי מבחינת המאפיינים ודרכי טיפול בתופעת האלימות?

על מנת לענות על שאלת המחקר אערוך את המבנה הבא של העבודה. הפרק הראשון של העבודה יעסוק בתיאור כללי של תופעת האלימות בספורט. הפרק השני של העבודה יעסוק בתיאור הבעיה באנגליה ודרכי הטיפול של הממשל האנגלי בבעיית האלימות של הכדורגל. הפרק השלישי של העבודה יעסוק בבעיה זו בכדורגל הישראלי ודרכי הטיפול של הבעיה במדינה.

פרק ראשון: אלימות בספורט

ספורט הוא שילוב של שעשוע ושל משחק אולם בנוסף לכך הוא גם מכון לפעילות אשר תלויה בתחרות מסוימת שנערכת בין צדדים שונים. המונח ספורט למעשה מתייחס לפעילות תחרותית שנועדה להשיג מטרה סופית כלשהי. פעילות זו היא רציונלית ונועדה להשיג מטרת ספורטיביות אשר נקבעו מראש והם מנוהלות לפי חוקים קבועים. את הספורט ניתן לראות גם בתור פעילות מובנית שמונחת על ידי חוקים ומנוהלת על ידי ארגונים בירוקרטיים גדולים (Guilbert, 2006). מקורו של הספורט בפעילות שגרתית אשר נועדה להבטיח את הישרדות המין האנושי כמו ציד ופעילות דומה הקשורה לכך. גם בצורה של משחק ניתן לראות כי שורשי הספורט טמונים בעבר הרחוק. אנו יודעים כי ביוון העתיקה היה מגוון רחב של ענפי ספורט כמו היאבקות, ריצה, אגרוף, קפיצה למרחק ופעילות ספורטיביות אחרות אשר מתקיימות עד היום במסגרת תחרותית (גלילי, לידור ובן-פורת, 2009).

התרבות היוונית ראתה את הספורט בתור חלק מהחינוך של האדם והיא ראתה בו כלי תרבותי שדרכו ניתן להעביר ערכים מוסריים וחינוכיים. התרבות הרומית, לעומת זאת, ראתה את הספורט בתור דרך שבה ניתן להכשיר חיילים בצורה טובה יותר או לשמש בתור שעשוע בידורי אשר יכול לבדר את ההמונים (Madsen & Eck, 2008). במהלך השנים הפך הספורט להיות נוכח יותר בתרבות האנושית ובצורה יותר מקובלת על ההמונים ויותר מוערכת על ידם. המהפכה התעשייתית והייצור ההמוני יצרו עלייה בשעות הפנאי ואפשרו עלייה בענפי ספורט שניתן לצפות בהם בתור קהל. בשנים האחרונות עולה חשיבותו של הספורט בתור תופעה תרבותית רחבה ולא רק בתור שעשוע שנועד לספק בידור להמונים. חוקרים מצביעים על כך שהספורט המודרני שונה מן הספורט בתקופות עתיקות בשל תופעת ה"ספורטיזציה". תהליך זה תואר במחקר בתור תהליך שבו מסגרת החוקים של פעילות ספורטיבית הופכת להיות נוקשה ויותר אשר מאפשרת תחרות הוגנת שבה לכל צד יש זיכוי לזכות (גלילי, לידור ובן-פורת, 2009).

אחד מפורצי הדרך החשובים ביותר בחקרה הספורט היה הסוציולוג נורברט אליאס. אליאס זיהה התפתחויות שגרמו לו לפתח תיאוריה אשר נקרא בשם: "תהליך התרבות". הוא מתאר את השינויים של ירידת האלימות יחד עם עלייה במידת ההנאה של הצופים מן האירועים הספורטיביים. אליאס למעשה יוצא נגד היסטוריונים אשר אשר נטו להמעיט בהבדלים בין תחרויות ספורט בתקופות הקדומות ובין אירועי הספורט אשר מתקיימים היום. לפי התפיסה של אליאס כל ענף ספורט מקבץ את החוקים לתקנון אשר יכול להיות מנוסח בצורה דייקנית ובהירה הרבה יותר מן העבר. גם ההקפדה על הפרת התקנון והחוקים הופכת להיות בולטת הרבה יותר. כדי לעמוד בתקנון ובחוקים הללו על השחקנים לגלות שליטה וריסון עצמי.